

Puolustusteollisuuden kehittämistarpeet toimintaympäristölle Vuosangassa -hankkeen ohjausryhmän jäsenen ja varajäsenen nimeäminen

Khall 02.10.2023 § 247
670/00.02.01/2023

Valmistelija Kaupunginjohtaja Juhana Juntunen puh. 044 725 5222.

Puolustusteollisuuden TKI- ja osaamistarpeet - uusia mahdollisuuksia Kainuussa - Vuosanka -hanke sai viime toukokuussa myönteisen rahoituspäätöksen ja hankkeen hankepäällikkö on aloittanut hanketyön 25.9.2023. Hakijana on ollut Kajaanin ammattikorkeakoulu.

Puolustusteollisuus on voimakkaassa kasvussa ja muutoksessa niin Suomessa kuin globaalistikin. Kainuussa alan yrityksiä on yksittäisiä ja niiden lisäksi on joukko alihankintaan tekeviä yrityksiä. Yritysten toiminta kytkeytyy puolustusvoimien toimintaan Kainuussa. Teollisuuden kannalta Kainuu mielenkiintoinen ja tärkeä maakunta mm. sen vuoksi, että täällä on Kainuun prikaati, Vuosangan harjoitusalue sekä rajavartiosto.

Aluekehittämisen kannalta puolustusteollisuudessa ja sen toimintaedellytysten kehittämisessä on paljon mahdollisuuksia, erityisesti Kuhmossa. Koko Kainuun alueelle voidaan luoda puolustusteollisuusklusteri sekä oppi- ja tutkimuslaitosten, muun julkisen sektorin sekä yritysten ja kansalaisjärjestöjen välistä klusteriyhteistyötä.

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisussa (2023:9) ”Itäinen Suomi – uusi suunta, Visio ja teot”, yhtenä toimenpiteenä on, että itäiseen Suomeen luodaan kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus. Puolustusteollisuuden kehittäminen vahvistaa Kainuun valmiuksia osallistua tähän yhteistyöhön.

Kainuun älykkään erikoistumisen strategiassa maakunnan teknologisen osaamisen vahvuudeksi on tunnistettu mittaustekniikka, pelillistäminen, edistykselliset simulointitekniikat sekä data-analytiikka ja suurteholaskenta. Näitä osaamisalueita voidaan hyödyntää myös puolustusteollisuuden kehittämisessä. Puolustusteollisuuden TKI ja osaamistarpeet – uusia mahdollisuuksia Kainuussa - Vuosanka-hankkeella luodaan edellytyksiä mahdollisesti myöhemmin organisoitavalle Kainuun puolustusteollisuuden klusteriyhteistyölle.

Itäisen Suomen olosuhteet asettavat erityishaasteita puolustusteollisuudelle, tuotteille ja tuotekehitykselle. Lumi, pakkanen, suot, vesistöt ja muut ympäristöolosuhteet tuovat haasteita laitteiden ja niihin liittyvien järjestelmien testaukseen ja käyttöön. Näitä olosuhteita ei voi riittävästi simuloida laboratorioissa, vaan ne vaativat kenttätestausta oikeissa olosuhteissa.

Testaustoiminta vaatii alueita, joissa tulee olla monipuolisesti erilaisia maastotyyppisiä ja alueella tulee olla laajuutta, jotta testausta voidaan tehdä ilman ulkopuolista häiriötä. Erityisesti ampumavälineiden testaus vaatii laajan alueen, jossa turvallisuus ja testausrauha pitää pystyä takaamaan aina ja kaikissa olosuhteissa. Luontaisesti tämän kaltaisia alueita ovat Puolustusvoimien käytössä oleva harjoitusalueet, kuten Kuhmossa oleva Vuosangan harjoitusalue.

Näillä alueilla puolustusvoimien käyttö on prioriteetiltaan luonnollisesti tärkein asia.

Testaustoiminta on alueilla mahdollista, kun käytetään aluetta varsinaisten harjoitusten väliaikoina. Näin jo toimitaankin Vuosangassa. Suomen liittyttyä Pohjois-Atlantin puolustusliitto NATO:n kansainvälisen puolustusteollisuuden kiinnostus Suomea kohtaan lisääntyy: testaustoiminta lisääntyy lähivuosina kaikkialla Suomessa ja erityisesti pohjoisessa. Itä-Suomessa on tilaa ja olosuhteita testaustoimintaan toisin kuin tiheästi asutuilla alueilla

Etelä-Suomessa tai keskisessä Euroopassa. Tarve testausalueille soveltuvine olosuhteineen ja palveluineen kasvaa merkittävästi.

Hankkeen tavoitteena on saada puolustusteollisuuden toimijoita operoimaan Vuosangan testausalueelle sekä saada alan osaamistarpeisiin vastaavaa koulutusta käyntiin itäisessä Suomessa (korkea-aste kuin toinen aste) tai saada näiden toimenpiteiden käynnistämistä sopimukset.

Hankkeessa on viisi työpakettia.

1. Puolustusteollisuuden tarpeet Suomessa,
2. Yhteistyö puolustusministeriön ja puolustusvoimien kanssa Vuosangan alueen kehittämiseksi,
3. Kansainväliset vertailukohteet,
4. Koulutussektorin tarjonta puolustusteollisuudelle,
5. Hankkeen hallinto

Hankkeen tuloksena on tunnistettu ne tarpeet, joita puolustusteollisuuden testausympäristöjen kehittämiseksi Kainuussa on. Fokuksena tuloksissa on Vuosangan alue ja sen kehittäminen. Tunnistetut tarpeet yksilöidään ja niihin liittyen on raportissa toimenpide-ehdotukset.

Hankkeen tulokset edesauttavat sitä, että puolustusteollisuuden testaustoimintaa saadaan Itä-Suomeen. Samalla tehtyjä löytöjä liiketoimintamahdollisuuksista käydään läpi alueen potentiaalisten pk-yritysten kanssa. Koulutustarpeiden kartoituksen tulokset mahdollistavat opintotarjonnan kehittämisen alueella.

Hankkeen suunniteltu toteutusaika on 25.9.2023-31.7.2024 ja kokonaiskustannusarvio 127 982 €, johon on saatu kansallista AKKE-rahoitusta 102 386 €. Hankeen toteutus alkoi hieman myöhemmin suunnitellusta ajankohdasta 1.8.2023.

Hankkeen kustannusarvio:

Palkkakustannukset	91 416 €
Flat rate 40 %	36 566 €
Yhteensä	127 982 €

Hankkeen rahoitussuunnitelma:

AKKE-rahoitus	102 386 €	80,00 %
Hakijan rahoitus	12 798 €	10,00 %
Kuntarahoitus, Kuhmon kaupunki	12 798 €	10,00 %
Yhteensä	127 982 €	100,00 %

Hanke pisteytettiin Kainuun liiton viraston arvioinnissa ja se sai

rahoittamisen mahdollistavan määrän pisteitä 58/96. Hanketiimissä hanke oli kirjallisessa menettelyssä 4.5.-8.5.2023 ja hanketiimi puolsi hankkeen rahoittamista.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää nimetä em. hankkeen ohjausryhmään Kuhmon kaupungin jäsenen ja varajäsenen.

Päätös

Kaupunginhallitus päättää nimetä em. hankkeen ohjausryhmään Kuhmon kaupungin edustajaksi varsinaiseksi jäseneksi kaupunginjohtaja Juhana Juntusen ja varajäseneksi elinkeinopäällikkö Pekka Horttanaisen.